УДК 005:330.3

DOI: https://doi.org/10.31651/2076-5843-2024-1-2-94-101

ЗАТОЧНЯ Аліна Василівна

аспірантка,

Черкаський національний університет імені Богдана

Хмельницького

ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-1331-1003

zatochnia@gmail.com

СУТНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ ШЕРІНГОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЙОГО СКЛАДНИКИ

У статті визначено сутність організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки. Виявлено основні складники, що забезпечують його ефективність. Серед складників організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки виокремлено та проаналізовано його суб'єкти, об'єкт, завдання, принципи, інструменти, а також мету та очікуваний результат функціонування вказаного механізму.

Ключові слова: шерінгова економіка; шерінг; економіка спільного використання; мережева економіка; економіка спільноти; організаційно-економічний механізм; розвиток; складники.

Постановка проблеми. Сучасні економічні системи постійно еволюціонують під впливом нових технологій та зростаючих потреб ринку. Одним з найбільш значних явищ останніх років є розвиток шерінгової економіки, яка пропонує нові форми взаємодії між споживачами та постачальниками товарів і послуг. Шерінгові платформи, що з'явилися на базі цифрових технологій, трансформують традиційні бізнес-моделі та сприяють зміні споживчих звичок.

Попри зростаючу популярність та вплив шерінгової економіки, існує дефіцит системного розуміння її організаційно-економічного механізму. Важливо не тільки визначити загальні принципи функціонування цієї економічної моделі, але й розглянути її елементи, які забезпечують її ефективність і стійкість. Це включає аналіз ролі технологічних інновацій, правових аспектів, організаційних структур і економічних стимулів.

Таким чином, існує нагальна потреба в систематизації знань про основні складники та принципи організації шерінгової економіки для подальшої розробки ефективних стратегій розвитку, регуляторних заходів та інтеграції шерінгових платформ у традиційні економічні структури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій та виокремлення частини нерозв'язаної раніше проблеми. Проблематику та теоретичні аспекти шерінгової економіки досліджували багато науковців і фахівців-практиків. Зокрема, варто виділити низку відомих закордонних та вітчизняних учених, таких як Л. Лессіг, Й. Бенклер, Р. Белк, Р. Ботсман і Р. Роджерс, С. Кертіс і М. Ленер, В. Кукса, К. Краус, Н. Галуцьких та інші.

Проте залишаються недостатньо вивченими питання саме організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки, виділення його складників та особливостей функціонування.

Метою статті ϵ визначення сутності та складників організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки.

Викладення основного матеріалу. Для з'ясування сутності організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки та його складників, необхідно розкрити логічний ланцюг понять: «механізм» — «економічний механізм» — «організаційно-економічний механізму розвитку шерінгової економіки».

Термін «механізм» (англ. mechanism) є загальновживаним у різних сферах життєдіяльності суспільства та вперше був використаний у значенні «частина техніки» у 1662 році [1]. В академічному тлумачному словнику української мови представлені три основні його лексичні

значення, серед яких варто виділити два останні: «Внутрішня будова, система чого-небудь»; «Сукупність станів і процесів, з яких складається певне фізичне, хімічне та ін. явище» [2]. Перше значення можна трактувати з економічної точки зору як внутрішню будову, систему чого-небудь, що визначають порядок певного виду діяльності, зокрема економічної. Друге визначення апріорі включає також сукупність економічних процесів та явищ. Згідно з цими визначеннями у загальному вигляді складники механізму можна представити таким чином: проблема → трансформація проблеми (усвідомлення та розв'язання) → результат → наслідок (мета).

Отже, механізм — це сукупність певним чином структурованих елементів, функціонування і застосування яких призводить до досягнення якихось результатів (отримання продукту функціонування механізму) та, в кінцевому підсумку, виявлення наслідків отримання таких результатів [3, с. 52].

Одним із перших поняття «механізм» у економічному трактуванні використав К. Маркс: «механізм капіталістичного процесу виробництва сам усуває ті минущі перешкоди, які він створює» [4, с.587]. Після К. Маркса науковці активно досліджували процеси, пов'язані з формуванням та функціонуванням економічного, або господарського, механізму (англ. economic mechanism).

Так Літвінов О. С. та Капталан С. М. вважали, що економічний механізм — це сукупність, система елементів впливу на економічні інтереси суб'єктів господарювання, яка враховує особливості його зовнішнього та внутрішнього середовища [5, с.148]. А Базилевич В. Д. трактував це поняття як структурний елемент економічної системи, що складається із сукупності форм і методів регулювання економічних процесів та суспільних дій господарюючих суб'єктів на основі використання економічних законів ринку, державних економічних важелів, правових норм та інституційних утворень [6, с.68]. На думку Ватаманюка З. Г., економічний механізм — це сукупність основних форм, методів і важелів управління народним господарством, а отже використання економічних законів, розв'язання суперечностей економічної системи, реалізації відносин власності, а також розвитку людини та узгодження найважливіших типів інтересів [7]. Спільною рисою для наведених визначень є системно-структурний підхід до трактування поняття економічного механізму та акцентування на важливості ролі суб'єктів господарювання у економічних процесах.

За визначенням Чорного А. В., економічний механізм — це система реалізації управлінської праці, що у процесі свого функціонування використовує економічні інструменти, важелі, явища та процеси, та водночає система, яка визначає сам процес управління [8, с.104]. Колеснікова К. С. розкривала поняття економічного механізму як механізму поєднання дії державного регулювання та ринкового механізму саморегуляції [9]. Також Щетинін А. І. вважав, що термін означає певну систему способів і форм реалізації дії об'єктивних економічних законів з метою узгодження економічних інтересів різних класів і соціальних груп для найбільш повного забезпечення задоволення потреб усіх членів суспільства [10, с.355]. Для цих визначень спільною ознакою є підкреслення ролі державного управління та мінливої ринковою кон'юнктури як складових економічного механізму.

В свою чергу, зі складу економічного механізму можна виокремити фінансово-економічний, техніко-економічний, організаційно-економічний, соціально-економічний механізми, у їхньому тісному взаємозв'язку та взаємозумовленості [3, c.54].

Так фінансово-економічний механізм — це цілісна система управління фінансами, яка призначена для організації взаємодії об'єктів та суб'єктів господарювання у сфері фінансових відносин, формування та використання фінансових ресурсів, забезпечення ефективного впливу фінансової діяльності на кінцеві результати роботи підприємства [11].

Техніко-економічний механізм — це система засобів, що забезпечують ефективність функціонування виробничого процесу та ефективність використання ресурсів, що залучено до цього процесу на всіх його етапах [12].

Соціально-економічний механізм — це сукупність дій, спрямованих на формування соціальної відповідальності, вирішення соціальних проблем та досягнення певних соціальних цілей, які ставить перед собою підприємство [13].

Подальшого детального розгляду потребує поняття саме організаційно-економічного механізму.

І. Кирилюк та Є. Кирилюк пропонують розуміти організаційно-економічний механізм як основу функціонування економічного механізму, що уособлює сукупність способів і методів організації (самоорганізації) та управління процесами виробництва, обміну, розподілу та споживання [3, с. 54].

Так, І. Чукіна визначає організаційно-економічний механізм як сукупність організаційних та економічних важелів, що діють на організаційні та економічні параметри системи управління та сприяють отриманню конкурентних переваг, формуванню та посиленню організаційно-економічного потенціалу та ефективності діяльності підприємства загалом [14, с.233].

Також В. Полозова та В. Овсюченко розглядають його як частину господарського механізму, яка відображає сукупність організаційних, фінансових та економічних методів, способів, форм, інструментів та важелів, за допомогою яких здійснюється регулювання організаційно-технічних, фінансово-економічних та виробничо-технологічних процесів з метою впливу на результат діяльності підприємства [15].

На думку Г. Шевченко, організаційно-економічний механізм являє собою діалектичну єдність державного регулювання та ринкової саморегуляції, відповідно до елементів даного механізму належать: методи, форми, інструменти, важелі державного регулювання та ринкової саморегуляції [16, с.60].

О. Мандзюк трактує поняття організаційно-економічного механізму як систему взаємопов'язаних організаційних, правових та економічних важелів, які визначають та регулюють порядок певного виду діяльності чи функціонування визначеної системи з метою забезпечення її ефективності та досягнення поставлених цілей [17, с.141].

Отже, на основі викладеної вище структури і логіки понять можна надати таке визначення організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки: це сукупність способів та інструментів організації та управління розвитком шерінгової економіки з метою підвищення ефективності її функціонування задля задоволення потреб її суб'єктів.

Виходячи з цього, суб'єктами організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки можуть бути фізичні або юридичні особи, які взаємодіють між собою задля досягнення поставлених цілей. Шерінгова економіка охоплює три категорії сторін [18, с.30]:

- постачальників послуг, які діляться своїми товарами, ресурсами, часом або навичками. Це можуть бути особи, які пропонують послуги час від часу або постачальники послуг, які професійно надають послуги;
- користувачів цих послуг;
- посередників, які пов'язують через онлайн-платформу постачальників із користувачами та сприяють транзакціям між ними (такі транзакції можуть бути платними або безкоштовними).

Також особливим суб'єктом шерінгу, як і будь-якої іншої економічної діяльності, ϵ держава, що виступа ϵ регулювальником такої діяльності.

Об'єктом організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки ϵ шерінгова економіка загалом.

Мета організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки полягає у підвищенні ефективності функціонування шерінгової економіки задля задоволення потреб її суб'єктів. І саме це визначає очікуваний результат функціонування організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки, а саме: ефективне функціонування та розвиток шерінгової економіки в довгостроковій перспективі.

Підсумовуючи вищевказане, схему складників організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки можна представити таким чином (рис. 1.1).

Організаційно-економічний механізм розвитку шерінгової економіки Мета: розвиток шерінгової Суб'єкти: Об'єкт: підвищення постачальники послуг, економіки та шерінгова ïï ефективності функціонування користувачі послуг, економіка задля задоволення потреб суб'єктів. посередники, державні органи. Принципи: Завдання: створення умов для розвитку шерінгу; принцип адаптивності; контроль за безпечністю шерінгу; принцип урахування інтересів та координація взаємодії між суб'єктами; потреб усіх зацікавлених сторін; принцип єдності економічних, ціноутворення, яке стимулює шерінг; соціальних та екологічних цілей; забезпечення законодавчого регулювання і підтримки шерінгової організаційної принцип економіки. взаємодії; принцип цільової спрямованості. Інструменти: Економічні: цінова та Організаційні: Адміністративно-правові: інтеграція інновацій у забезпечення безпечності податкова політика; сфері інформаційнострахування; фінансування шерінгу; встановлення комунікаційних технологій проєктів і програм вимог і стандартів та підтримки шерінгу. у процес шерінгу. контроль їх виконання. Очікуваний результат: ефективне функціонування та розвиток шерінгової економіки в довгостроковій перспективі.

Рис. 1. — Взаємозв'язок складників організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки

Джерело: розроблено авторкою

Отже, до найважливіших завдань організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки можна віднести:

- -забезпечення ефективного функціонування та розвитку шерінгової економіки;
- -створення умов для розвитку існуючих та появи нових вдосконалених форм та видів шерінгу;
- розроблення систем контролю за безпечністю функціонування шерінгової економіки для всіх її суб'єктів;
- -координація взаємодії між суб'єктами за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій;
- -ціноутворення, яке стимулює шерінг приватних ресурсів та конкуренцію між постачальниками послуг;
 - -підвищення рівня законодавчого регулювання та підтримки шерінгової економіки.
- Як і будь-якому механізму, організаційно-економічному механізму розвитку шерінгової економіки притаманні певні принципи [3, 68]:
 - -принцип адаптивності, що означає своєчасну реакцію на мінливе економічне середовища;

- —принцип урахування інтересів та потреб усіх зацікавлених сторін передбачає урахування інтересів користувачів та постачальників послуг, посередників, якщо такі ϵ , та держави як органу регулювання економічних відносин, що склалися між суб'єктами шерінгової економіки;
- —принцип єдності економічних, соціальних та екологічних цілей, що полягає не лише у орієнтації на вирішення економічних проблем функціонування шерінгової економіки, а й врахування соціальних та екологічних чинників для довгострокового сталого розвитку шерінгу як економічного явища;
- -принцип організаційної взаємодії передбачає забезпечення організаційної взаємодії усіх складових механізму як цілісності;
- -принцип цільової спрямованості, що можна визначити як спрямованість концепції розвитку на забезпечення синергетичного ефекту організаційної взаємодії.

Вказані завдання та принципи організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки обумовлюють існування певних інструментів цього механізму. До економічних інструментів належать: планування, оподаткування, кредитування, ціноутворення, страхування, фінансування проєктів і програм підтримки шерінгу та інші.

Організаційні інструменти організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки спрямовані на організацію та інформаційне забезпечення шерінгу, зокрема такі інструменти передбачають інтеграцію інновацій у сфері інформаційно-комунікаційних технологій та орієнтацію на постійне удосконалення всіх процесів шерінгу.

До адміністративно-правових інструментів організаційно-економічного механізму розвитку шерінгової економіки можна віднести законодавчі та підзаконні документи, які регламентують основні напрями й правила шерінгу як виду економічної діяльності. Вони визначають як загальні умови цієї діяльності, так і допустимі винятки з цих умов, установлюють права та обов'язки сторін, а також можливі санкції за їх порушення. Серед них можна виокремити закони про власність, підприємництво, інвестиційну та зовнішньоекономічну діяльність. Також адміністративно-правові інструменти включать в себе укази, постанови та розпорядження, які дозволяють, забороняють, обмежують чи нормують окремі види економічної діяльності. Наприклад, встановлення квот, видання ліцензій, затвердження стандартів якості, екологічних норм тощо [19, с.30].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, організаційно-економічний механізм розвитку шерінгової економіки є складною комплексною структурою, та є необхідною складовою для забезпечення ефективного функціонування та розвитку шерінгової економіки у сучасних умовах. Виокремлено завдання та принципи його побудови та систематизовано економічні, організаційні та адміністративно-правові інструменти його розвитку.

Список використаних джерел

- 1. Merriam-Webster Dictionary. URL: https://www.merriam-webster.com (Дата звернення: 01.12.2023)
- 2. Академічний тлумачний словник української мови. URL: http://sum.in.ua (Дата звернення: 12.03.2024)
- 3. Кирилюк І., Кирилюк Є. Організаційно-економічні рішення та моделі підвищення якості продукції тваринництва в Україні: монографія. Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. 268 с.
- 4. Маркс К., Енгельс Ф. Капітал. Критика політичної економії. Том перший. Книга 1: Процес виробництва капіталу. Твори. Київ: Вид-во політ. літ-ри України, 1963. Т. 23. 847 с.
- 5. Літвінов О. С., Капталан С. М. Сутність та види механізмів в економіці. *Електронне фахове видання «Східна Європа: економіка, бізнес та управління».* 2017. №11. С. 141-144. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/11 2017/30.pdf
- 6. Базилевич В. Д., Попов В. М., Базилевич К. С. Економічна теорія: Політекономія: Підручник. 6-те вид., перероб. і доп. К.: «Знання-Прес», 2007. 719 с.
- 7. Ватаманюк З. Г., Панчишин С. М., Ревенчук С. К. та інші. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка: Навч. посіб. К.: Вид. дім «Альтернативи», 2001. 606 с.

- 8. Чорний А. В. Теоретичні аспекти методів оцінки організаційно-економічного механізму управління підприємством. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки.* 2015. Вип. 14. С. 103-106.
- 9. Колеснікова К. С. Господарський і організаційно-економічний механізми розвитку рибогосподарського комплексу. *Ефективна економіка*. 2013. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4025 (Дата звернення: 10.04.2024)
 - 10. Щетинін А. І. Політична економія. Підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2011. 480 с.
- 11. Бобирь О. І., Матвієць М. В. Фінансово-економічний механізм управління діяльністю підприємства. *Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні питання світової науки». Серія: Економічні науки.* 2008. URL: https://www.rusnauka.com/24 SVMN 2008/Economics/27133.doc.htm (Дата звернення: 13.05.2024)
- 12. Криворучкіна О. В. Управління продуктивністю підприємства на засадах ресурсозбереження. *Науковий журнал «Бізнес Інформ». 2013.* № 5. С. 258-263. URL: https://www.business-inform.net/export-pdf/business-inform-2013-5-0-pages-258-263.pdf (Дата звернення: 13.05.2024)
- 13. Яців І., Кушка П. Організаційно-економічний механізм формування соціальної відповідальності аграрних підприємств. *Науковий журнал «Аграрна економіка»*. 2022. Т. 15. № 1-2. С. 35-45. URL: http://agrarianeconomy.lnau.edu.ua/images/docs/ae_2022_15_1-2/AE-15_1-2_5.pdf (Дата звернення: 03.04.2024)
- 14. Чукіна І. В. Організаційно-економічний механізм у системі управління виробничо-господарською діяльністю аграрних підприємств. *Економічний аналіз: зб. наук. пр.* 2014. Т. 15. № 3. С. 230-236. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan 2014 15%283%29 34 (Дата звернення: 03.04.2024)
- 15. Полозова Т. В. Сутність організаційно-економічного механізму функціонування підприємств промисловості. *Вісник МСУ. Економічні науки*. 2005. № 1-2. Т. 8. С. 63-65.
- 16. Шевченко Г. М. Принципи побудови організаційно-економічного механізму формування та використання природно-рекреаційного потенціалу території. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка.* 2007. №1. С. 60-66. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/1866/1/008 Shevchenko.pdf (Дата звернення: 13.05.2024)
- 17. Мандзюк, О. М. Сутність та особливості організаційно-економічного механізму трансформації відносин власності. *Вісник національного університету водного господарства та природокористування.* 2011. № 2. С. 139-144. URL: https://ep3.nuwm.edu.ua/8488/1/Vek5418%203ax.pdf (Дата звернення: 19.02.2024)
- 18. Agnieszka Budziewicz-Guźlecka. Role of the sharing economy in the contemporary economy. Ekonomiczne Problemy Usług. 2017. pp. 27-36. URL: https://www.researchgate.net/publication/320834874 Role of the sharing economy in the contemporar y economy (Дата звернення: 11.02.2024)
- 19. Стельмащук А. М. Державне регулювання економіки: Навчальний посібник. Тернопіль: ТАНГ, 2000. 315 с.

References

- 1. Merriam-Webster Dictionary. URL: https://www.merriam-webster.com (Accessed: 01.12.2023)
- 2. Academic explanatory dictionary of the Ukrainian language. URL: http://sum.in.ua (Accessed: 12.03.2024)
- 3. Kyrylyuk I., Kyrylyuk E. Organizational and economic solutions and models for improving the quality of livestock products in Ukraine: a monograph. Cherkasy: CHNU named after B. Khmelnytskyi, 2020. 268 p. (in Ukr.)
- 4. Marx K., Engels F. Capital. Criticism of political economy. Volume one. Book 1: The Process of Capital Production. Works. Kyiv: Flight type. Letters of Ukraine, 1963. T. 23. 847 p.
- 5. Litvinov O. S., Kaptalan S. M. Nature and types of mechanisms in the economy. *Eastern Europe: Economy, Business and Management.* 2017. No. 11. P. 141-144. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/11/2017/30.pdf (in Ukr.)
- 6. Bazilevich V. D., Popov V. M., Bazilevich K. S. *Economic theory: Political economy*: Textbook. 6th ed., revision. and additional K.: "Knowledge-Press", 2007. 719 p. (in Ukr.)

- 7. Vatamanyuk Z. G., Panchyshyn S. M., Revenchuk S. K and others. *Economic theory: macro- and microeconomics:* Study. manual K.: Ed. House of "Alternatives", 2001. 606 p. (in Ukr.)
- 8. Chornyi A. V. Theoretical aspects of methods of evaluation of the organizational and economic mechanism of enterprise management. *Scientific Bulletin of Kherson State University. Series: Economic Sciences*. 2015. Vol. 14. P. 103-106. (in Ukr.)
- 9. Kolesnikova K. S. Economic and organizational and economic mechanisms of the development of the fishery complex. *Efficient economy*. 2013. No. 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4025 (Accessed: 10.04.2024)
- 10. Shchetynin A. I. Political economy. Textbook. K.: "Center for Educational Literature", 2011. 480 p. (in Ukr.)
- 11. Bobir O. I., Matviets M. V. Financial and economic mechanism of management of enterprise activity. *Materials of the 3rd International Scientific and Practical Conference "Strategic Issues of World Science"*. Series: Economic Sciences. 2008. URL: https://www.rusnauka.com/24_SVMN_2008/Economics/27133.doc.htm (Accessed: 13.05.2024)
- 12. Kryvoruchkina O. V. Management of enterprise productivity on the basis of resource conservation. *Business Inform.* 2013. No. 5. P. 258-263. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2013-5 0-pages-258 263.pdf (Accessed: 13.05.2024)
- 13. Yatsiv I., Kushka P. Organizational and economic mechanism of formation of social responsibility of agrarian enterprises. *Agrarian Economy*. 2022. Vol. 15. No. 1-2. P. 35-45. URL: http://agrarianeconomy.lnau.edu.ua/images/docs/ae_2022_15_1-2/AE-15_1-2_5.pdf (Accessed: 03.04.2024)
- 14. Chukina I. V. Organizational and economic mechanism in the management system of production and economic activity of agrarian enterprises. *Economic analysis: coll. of science pr.* 2014. Vol. 15. No. 3. P. 230-236. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan 2014 15%283%29 34 (Accessed: 03.04.2024)
- 15. Polozova T. V. The essence of the organizational and economic mechanism of the functioning of industrial enterprises. *Bulletin of MSU. Economic sciences.* 2005. No. 1-2. T. 8. P. 63-65. (in Ukr.)
- 16. Shevchenko G. M. The principles of building an organizational and economic mechanism for the formation and use of the natural and recreational potential of the territory. *Bulletin of Sumy State University*. *Economy series*. 2007. No. 1. P. 60-66. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/1866/1/008 Shevchenko.pdf (Accessed: 13.05.2024)
- 17. Mandzyuk, O. M. The essence and peculiarities of the organizational and economic mechanism of transformation of property relations. *Bulletin of the National University of Water Management and Nature Management.* 2011. No. 2. P. 139-144. URL: https://ep3.nuwm.edu.ua/8488/1/Vek5418%20zah.pdf (Accessed: 19.02.2024)
- 18. Agnieszka Budziewicz-Guźlecka. Role of the sharing economy in the contemporary economy. *Economic Problemy Usług.* 2017. 27-36. URL: https://www.researchgate.net/publication/320834874 Role of the sharing economy in the contemporar y economy (Accessed: 11.02.2024)
- 19. Stelmashchuk A. M. State regulation of the economy: Training manual. Ternopil: TANG, 2000. 315 p. (in Ukr.)

ZATOCHNIA Alina

Postgraduate student,

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy zatochnia@gmail.com

THE ESSENCE OF THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF THE SHARING ECONOMY DEVELOPMENT AND ITS COMPONENTS

Introduction. Modern economic systems are constantly evolving under the influence of new technologies and growing market needs. One of the most significant phenomena in recent years is the development of the sharing economy, which offers new forms of interaction between consumers and suppliers of goods and services. Digital-based sharing platforms are transforming traditional business models and contributing to changes in consumer habits.

Despite the growing popularity and influence of the sharing economy, there is a lack of systematic understanding of its organizational and economic mechanism. It is important not only to define the general principles of this economic model, but also to consider its elements that ensure its efficiency and sustainability. This includes analyzing the role of technological innovation, legal aspects, organizational structures, and economic incentives.

Thus, there is an urgent need to systematize knowledge about the main components and principles of the sharing economy to further develop effective development strategies, regulatory measures, and integration of sharing platforms into traditional economic structures.

Purpose. The research aims at defining the essence and components of the organizational and economic mechanism of the sharing economy development.

Results. This study presents a novel analysis of the organizational and economic mechanism underpinning the development of the sharing economy. By systematically exploring the essential components of this economic model, the research introduces a comprehensive framework that enhances the understanding of how sharing platforms function and interact. The originality lies in its integrative approach, which identifies and characterizes the critical elements of the mechanism of the sharing economy development.

Conclusion. It was determined that the organizational and economic mechanism of the development of the sharing economy is a complex complex structure, and is a necessary component to ensure the effective functioning and development of the sharing economy in modern conditions. The tasks and principles of its construction are singled out and the economic, organizational, and administrative-legal tools of its development are systematized.

Keywords: sharing economy; sharing; network economy; community economy; organizational and economic mechanism; organizational and economic mechanism of the sharing economy development; development of the sharing economy; components of the organizational and economic mechanism of the sharing economy development.

Одержано редакцією: 07.04.2024 Прийнято до публікації: 19.05.2024